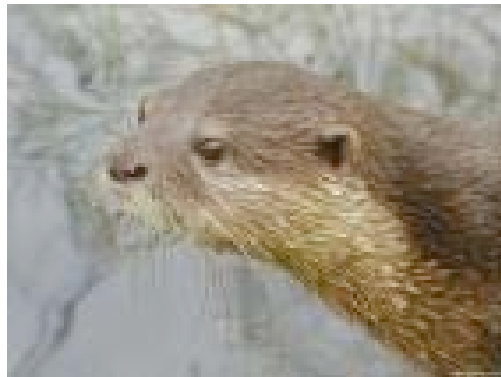

Projekt: Zeleni pojas Velebit, Faza II
Projektni tim: WWF Mediteranski program
i Zelena akcija

PRIRUČNIK

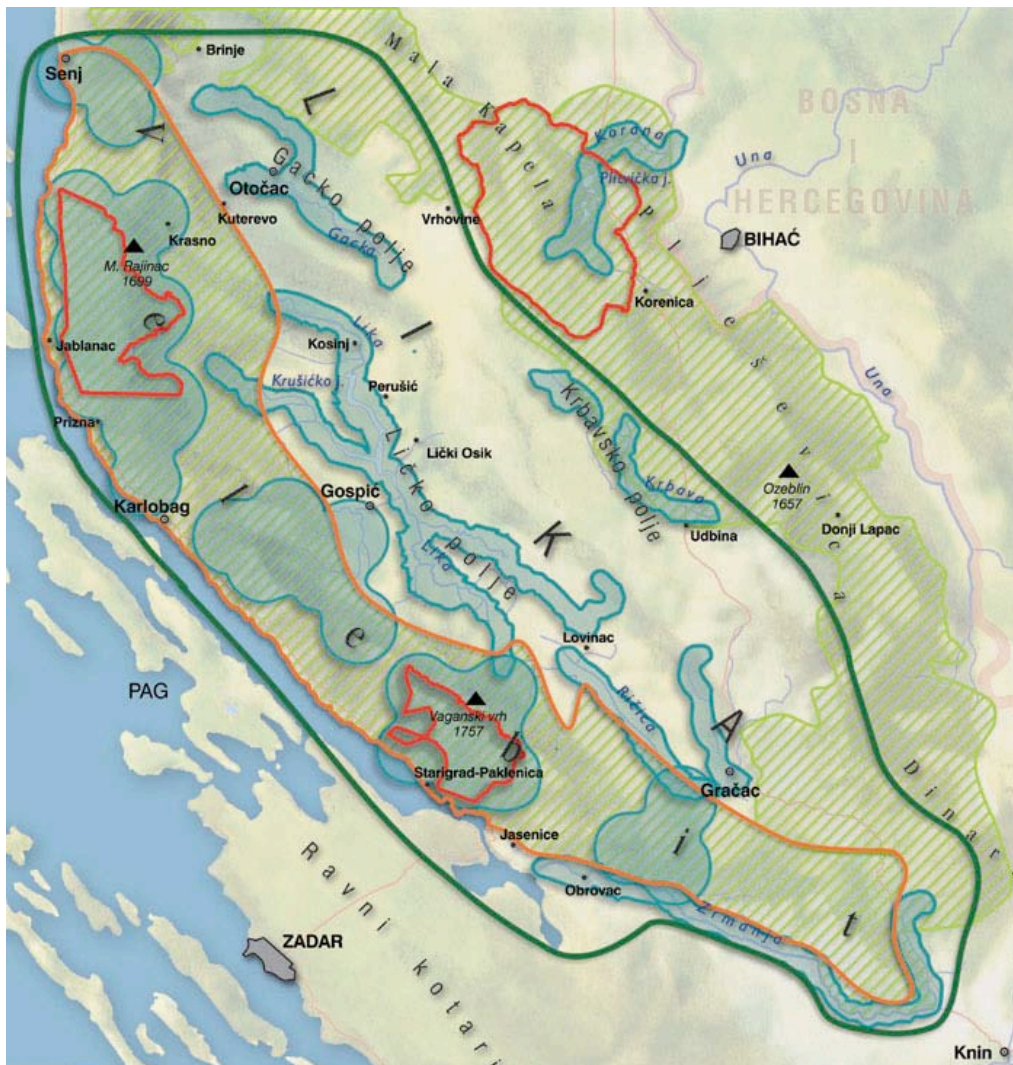
Utvrđivanje prisutnosti vidre *Lutra lutra* L. u rijeci Lici

Terenski rad: 04.07.2005 - 10.07.2005.
Donji Kosinj

Projekt Zeleni pojas Velebit je višegodišnji projekt zaštite biološke raznolikosti i promoviranja održivog razvoja šireg područja Velebita. Započeo je 2001. godine u suradnji Zelene akcije i WWF-a i uključuje područje Velebita, sa slivovima rijeke Like, Gacke i Krbave te velebitskim planinskim masivom i podvelebitskim kanalom.

Cilj projekta je postići održivo gospodarenje prirodnim i kulturnim dobrima, kroz uspostavljanje mreže zaštićenih područja i prirodnih koridora koji povezuju zaštićena područja te poticanja društvenih, ekonomskih i kulturnih aktivnosti koje mogu dovesti do održivog razvoja ovog područja.

Slika: područje projekta **Zeleni pojas Velebit**. LEGENDA: narandžasto- granica Parka Prirode Velebit, crveno – granice Nacionalnih parkova, zelena područja – prioriteta područja zaštite, zelena šrafirana područja – ekološki koridori.

Jedan od ciljeva projekta je i osiguravanje zaštite prioritetnih biljnih i životinjskih vrsta (od kojih je jedna vidra), kao i razvijanje i potom primjenjivanje plana zaštite vidri. Prema znanstvenim podacima vidre nema u rijeci Lici, no lokalni stanovnici (prvenstveno ribiči) izvještavaju da su je zamjetili u posljednjih desetak godina.

Ovim istraživanjem utvrdilo bi se da li vidra doista dolazi na području rijeke Like. Ukoliko se potvrdi njezino postojanje, to bi predstavljalo značajan argument za bolju zaštitu ovog biološki značajnog područja, ali i povećanu privlačnost područja za turiste (koji danas sve više traže očuvane prostore bogate divljim vrstama) i razvoj ekoturizma.

Krajnji cilj nam je podučiti lokalno stanovništvo i zaljubljenike u prirodu kako prepoznati i utvrditi postojanje vidre, da bi mogli nastaviti s praćenjem populacije vidre u svom kraju, a ti podaci se onda mogli koristiti u raznim znanstvenim istraživanjima, te za zaštitu vidri.

Taksonomija:

Carstvo: životinja (Animalia)

Koljeno: Svitkovci (Chordata)

Razred: Sisavci (Mammalia)

Red: Zvijeri (Carnivora)

Obitelj: Kune (Mustelidae)

Rod: Vidre (Lutra)

Vrsta: Euroazijska vidra (*Lutra lutra*)

Rasprostranjenje: može se naći gotovo u cijeloj Europi i Aziji i na dijelovima sjeverne Amerike, ali je u mnogim područjima istrebljena ili vrlo rijetka.

Status: DD (*data deficient*) u RH tj. nema dovoljno podataka

Zaštita: U Europi i Hrvatskoj je zaštićena zakonom

Životni prostor/stanište: rijeke, ribnjaci, jezera, potoci

Način života: samac, aktivna je uglavnom u sumrak i noću, dobro i brzo pliva prelazeći 20 km i više tijekom noćnog lova; živi u jazbini uz obalu s izlazom pod vodom (*holts*), a koristi i mjesta za odmor i skrivanje (*hovers*)

Prehrana: ribe (95% prehrane), rakovi, žabe, sitni sisavci, ptice

Životni vijek: 15 - 18 godina (u zatočeništvu) a svega 3 god. u prirodnim uvjetima

Potomstvo: leglo do 4 mladunca, do 3 legla tijekom života -niska je stopa preživljavanja mladunaca

Vanjski izgled: mnoge prilagođene na životu u vodi (izduženo tijelo, gusto smeđe krzno, široka njuška, male oči i uši, kratke noge, šape s plivaćim kožicama, dug spljošten rep); dužina: od 57 - 70 cm tijelo, a 35 - 40 cm rep, masa: ženke do 7.3 kg a mužjaci do 11.3 kg

Lov plijena: brz plivač i vrlo efikasan lovac; krutim brkovima, oštrim vidom i odličnim sluhom osjeća kretanje plijena pod vodom, a oštrim očnjacima hvata

Prijetnje: - izlov radi krzna (češće u prošlosti)
- onečišćenje vode, gubitak staništa, nesretan slučaj

Tragovi:

IZMET (*Spraint*)

1. služi i za obilježavanje teritorija
2. različitog oblika, veličine, boje i gustoće
  - **Boja:** od crne, smeđe, zelene, žute do crvene - ovisno o hrani koju je jela
  - **Gustoća:** od tvrdog, mekog pa do tekućeg s puno ostataka hrane (kostiju, ribljih ljuskica...), ali su uglavnom rahla.
  - **Obik:** rijetko kobasičast, uglavnom samo kao gruda, ili ako je tekuće kao mrlja
  - **Veličina:** od veličine golf loptice do vrlo male

Miris: karakterističan je, slatkasti, riblji, uljasti do mošusasti

Moguća je zamjena s izmetom mrkog tvora *Mustela putorius*

Analni želatiansti sekreti:

- žućkaste boje
- služi za obilježavanje teritorija

TRAGOVI STOPALA

Stražnje stopalo

Prednje stopalo

Uglavnom ih je teško naći, i veće su mogućnosti pogreške, tj. zamjene sa sličnim životinjama.

Otisak se rijetko nađe u cijelosti, uglavnom je djelomičan.

Figure 84: Some typical otter footprints (Photopgraphs: Claus Reuther [7], Carina Vogel [1]).

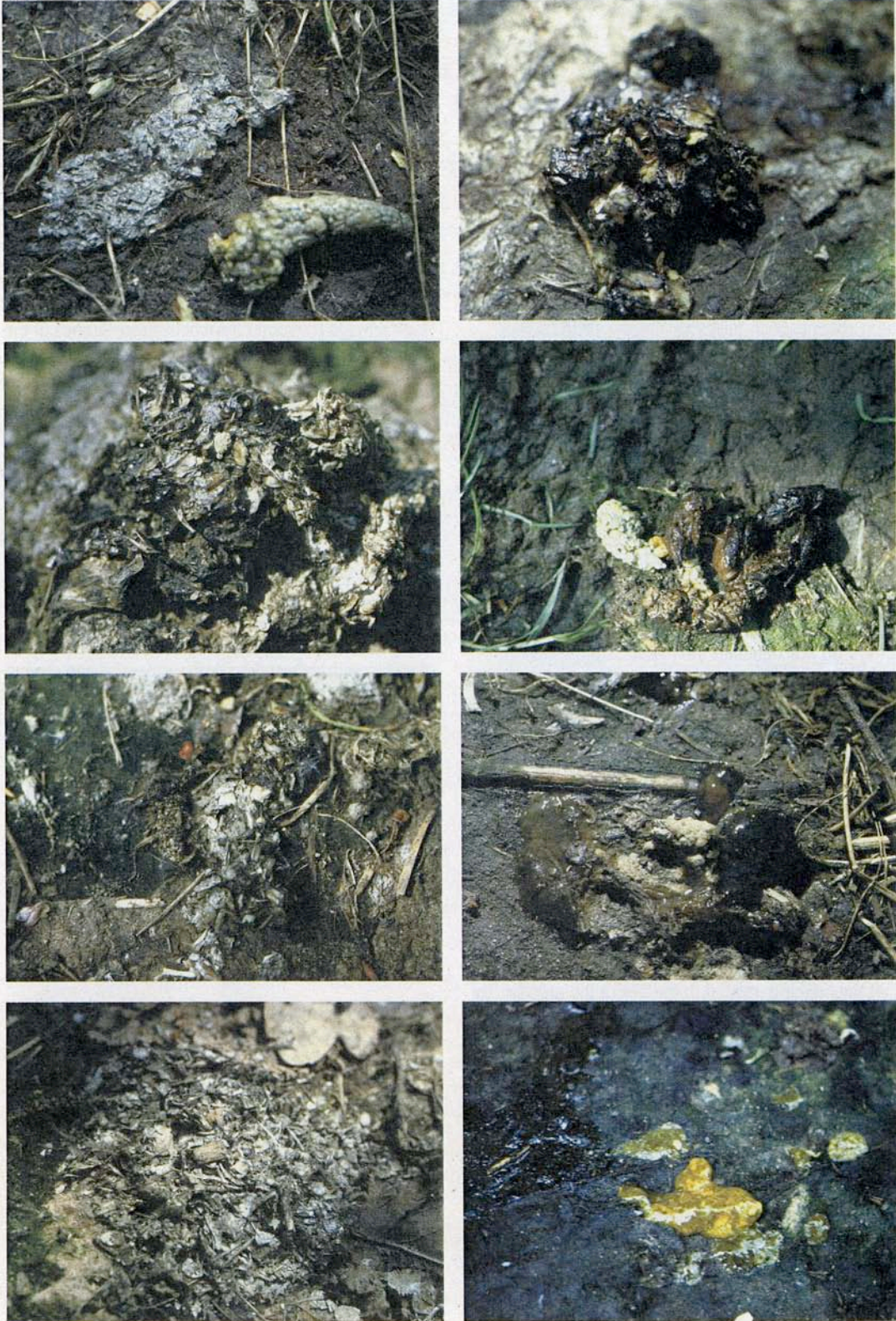

Figure 74: Different colours of otter spraints (Photographs: Claus Reuther).

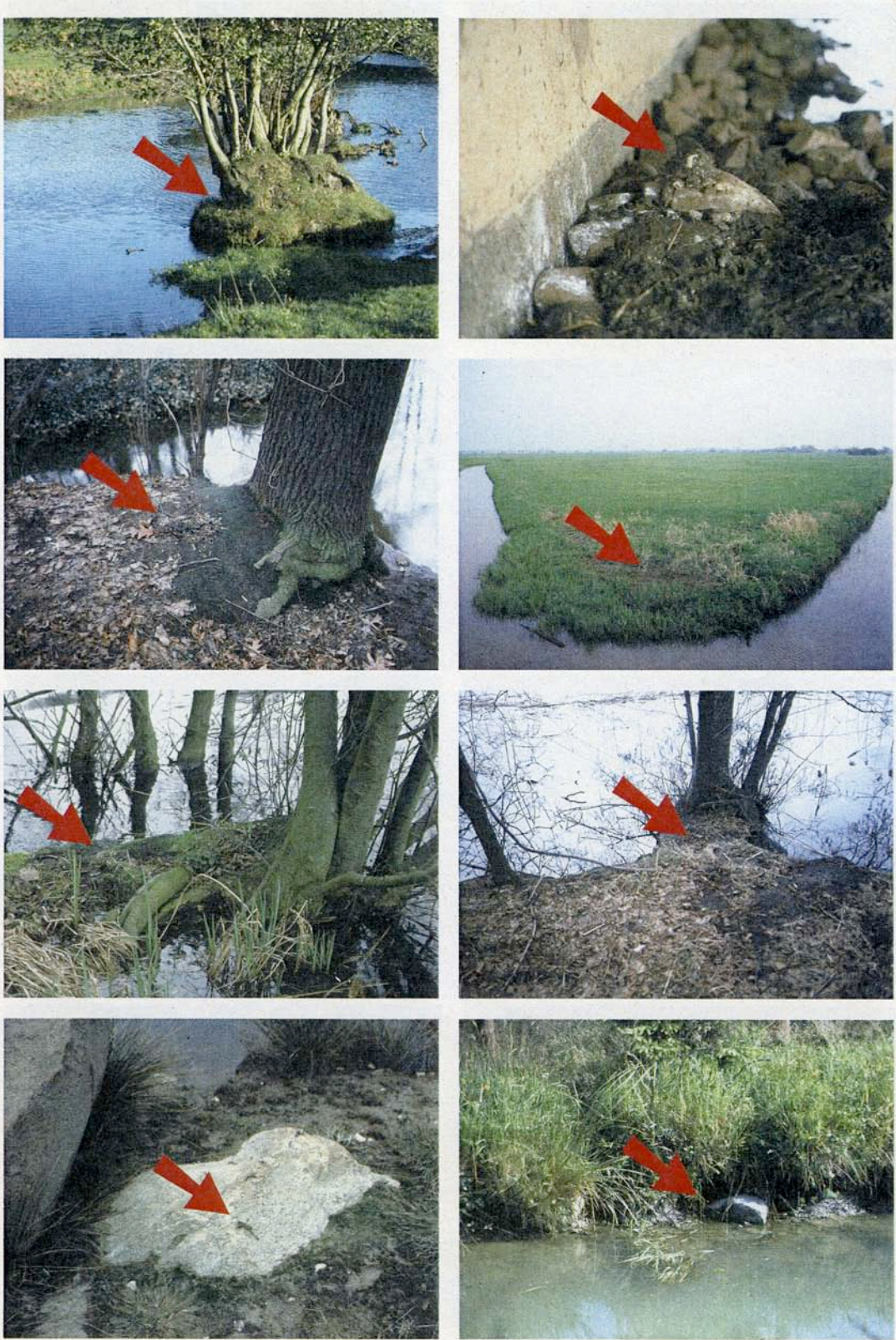

Figure 76: Some typical sprainting sites (see arrows; Photographs: Claus Reuther).